

Egy kis állatkert történet

Magyarország első állatkertje a Pesti Állatkert, 1866. augusztus 9-én nyitotta meg kapuit. Megnyitáskor kb. 500 állattal rendelkezett a kert, az állatokat 11 nagyobb épületben és számos kisebb állatházban, valamint elkerített gyepterepeken tartották. Megnyitástól kezdve az Állatkerti Részvénytársaság üzemeltette, amely 1871-ben átalakult Állat- és Növényhonosító Társasággá. 1907-ben csődbe jutott a társaság és az állatkert üzemeltetését Budapest főváros vette át.

1908-12 között Budapest Törvényhatósága a kor legmagasabb színvonalán és kiváló szakemberek segítségével újjáépítette az állatkertet. A teljes átépítéshez Lendl Adolf (1862-1942) dolgozott ki koncepciót. Lényege, hogy az állatvilágot minél szélesebb körben tudja bemutatni és megismertetni az emberekkel. Ezen időszakra az állatkert teljesen bezárt. Ekkor épültek fel a ma is meglévő épületek: Főkapu, Elefántház, Pálmaház, Kisszikla, Nagyszikla.

1912-ben, mint Székesfővárosi Állatkert nyitotta meg újra a látogatók előtt kapuit. Világszínvonalú és egyedülálló műemléki épület-együttese ekkor jött létre és ekkor nyerte el mai alakját a védett park is. A tervezők, Kós Károly és Zrumetczky Dezső tanulmányutakon vettek részt, ahol már meglévő állatparkokból merítettek ihletet, például: Hagenbeck Állatpark. Igen gazdag gyűjtemény fogadta a látogatókat. Gondoskodtak a rendszeres állatorvosi felügyeletről. Több létesítményt kibővítettek és néhányat átépítettek az állatok megfelelő színvonalú tartásához.

Gazdasági udvar története

1909-12 között került sor az első nagy átépítésre Lendl Adolf (1862-1942) elképzelése alapján az állatkertben. Az építkezés első ütemében alakították ki a gazdasági udvart. Ez a terület egy félreeső részén volt az egykori állatkertnek, határában a külső mutatványosi teleppel és a vurstlival. A zökkenőmentes átalakításhoz egy biztos helyre volt szükség az állatok takarmányát tárolhatták. Hiszen az átépítés alatt is a kertben maradtak az állatok, így nekik élelemre és kiszolgáló személyzetre volt szükségük. A gazdasági udvar átadása még a teljes körű átépítés előtt, 1908-ban már megtörtént.

1950-es években a vurstli és Angolpark területének összevonásából létrehozták a Vidámparkot, mely 2013-ig üzemelt. A helyén 2014-ben nyílt a Holnemvolt Park, mely 2015 őszéig állatparki környezetben működtetett tovább néhány régi játékot. A park ezután végleg bezárt, majd megkezdődött a terület délnyugati oldalán a gyermekzóna, az új Holnemvolt vár építése, a központi részen pedig az úgynevezett Pannon Park létesítése. A korábbi időszakból megismert kép ezzel végleg megváltozott, csak három, műemléki védeltséget élvező játék és épület maradt fent.

A gazdasági udvar központi épületét és épületegyüttesét Végh Gyula székesfővárosi mérnök tervezte. A legnagyobb épület dolgozói szállásnak – lakóépületnek - készült, de volt itt kocsiszín, műhely, istálló, konyhaépület, raktár, jégverem, hídmérleg is.

Végh Gyula nevéhez fűződik még a Pálmaház és annak alagsorában kialakított Akvárium tervei és a Kis- és Nagyszikla vasbeton vázának tervezése.

Az azóta eltelt időszakban viszonylag kevés változás volt az épületek küllemében, csak különböző funkciók váltották egymást. 1927-ben bővítették az épületet, teljesen új szárnyat építettek hozzá. 1936-ban egy különálló istállót húztak fel. 1969-ben új szociális épületet adtak át, melyben öltözők, műhelyek, raktárak, üzemi étkezde kapott helyet.

2017-ben nagyobb változás jött. A kert, miután átvette a vidámparki területeket, az eddig kiszolgáló területét is a közönség számára alakította át, és ma itt a Holnemvolt vár található.